

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym, w składzie:

Przewodniczący: SWSO Wojciech Wierzbicki

Protokolant : prot. sąd. Patrycja Rataj

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań – Grunwald w Poznaniu Ewy Stróżniak

rozpoznał sprawę **M. B.**

oskarżonej o przestępstwo z art. 286 § 1 kk. i art. 270 § 1 kk. w zw. z art. 11 § 2 kk. w zw. z art. 12kk.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 15 maja 2015r., sygn. sprawy VIII K 2154/12

1. przyjmując na podstawie art. 4 § 1 kk., że podstawę orzeczenia stanowią przepisy kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r. - utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;
2. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze 1/2 części i wymierza jej opłatę za drugą instancję w kwocie 1.180 zł.

(...) Wojciech Wierzbicki

Sygn. akt XVII Ka 1080/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 maja 2015 r. sygn. akt VIII K 2154/12 Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uznał m.in. oskarżoną M. B. za winną tego, że w okresie od 31 sierpnia 2012 r. do dnia 07 września 2012 r. w K. i P., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wspólnie i w porozumieniu z N. B. oraz nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartych umów, doprowadziła spółkę z o.o. (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci winogrona o wartości 53.700 zł oraz firmę (...) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 2.000 EURO, tj. 8360 zł w ten sposób, że M. B. prowadząc firmę (...) przyjęła od spółki (...) zlecenie zorganizowania za kwotę 1700 euro transportu winogrona z Grecji do polski, wybrała przewoźnika firmę art.-trans, zobowiązując się do zapłaty 2000 euro, a następnie zmieniając miejsce dostawy, dowiozła winogrono zamiast do siedziby firmy (...), do P., N. B. wynajął magazyn, zorganizował rozładunek towaru oraz sprawdzenie jakości i warunków przechowywania owoców, a trzecia nieustalona osoba podrabiając stempel i podpis pracownika F. na dokumencie przewozowym (...), potwierdziła dostarczenie towaru do spółki (...), tj. popełnienia przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to wymierzył jej karę 1 roku pozbawienia wolności (z zaliczeniem dwóch dni zatrzymania) oraz 100 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 złotych.

Nadto Sąd nałożył na oskarżoną (solidarnie ze skazanym N. B.) obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego Art. - (...) A. S. kwoty 8,360 złotych oraz na rzecz pokrzywdzonej (...) Sp. z o.o. w K. kwoty 46.990,53 złotych.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze wniósł obrońca oskarżonej.

Skarżący zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność kary i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wymierzenie M. B. kary grzywny lub ograniczenia wolności, ewentualnie warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Na wstępie należy stwierdzić, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe. Uzyskany w ten sposób materiał dowodowy Sąd rzetelnie, wszechstronnie i obiektywnie rozważył, wyciągając trafne, zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, logiczne wnioski. Swoje stanowisko Sąd Rejonowy należycie, przekonująco uzasadnił. Odtworzony właściwie stan faktyczny Sąd orzekający prawidłowo zinterpretował pod względem prawnym.

Autor apelacji zakwestionował orzeczenie o karze, zarzucając jej rażącą niewspółmierność w znaczeniu surowości. Zarzut ten okazał się jednak całkowicie chybiony. Rażąca niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary zachodzi bowiem wtedy, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należycie stopnia społecznej szkodliwości tego czynu, nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie jej społecznego oddziaływania i nie uwzględnia w należyтым stopniu celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma osiągnąć w stosunku do sprawcy (por. OSN KW 1974, 11, 213), gdy kara – pomimo tego, że mieści się w granicach ustawowego zagrożenia – nie uwzględnia w sposób właściwy wszystkich okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (por. OSW KW 1985, 7-8, 60).

Nie ma rzecz jasna wątpliwości co do tego, że orzeczenie warunkowego zawieszenia wykonania kary, bądź wymierzenie kary o charakterze bezwzględnym, może stanowić podstawę zarzutu rażącej niewspółmierności kary (por. m. in. OSN KW 1973, 6, 76).

Sąd odwoławczy uznał jednak, że kara wymierzona oskarżonej M. B. nie nosi cech rażąco i niewspółmiernie surowej i to zarówno w kontekście rodzaju kary, wysokości tej kary, jak i w kontekście jej charakteru – jako kary bezwzględnej (bez warunkowego zawieszenia jej wykonania).

M. B. dopuściła się oszustwa, które dokładnie wraz z mężem zaplanowała. Swoje działanie ukierunkowała na szybki i duży zysk bez jakiegokolwiek wysiłku. Bezwzględnie wykorzystwała zdrowe mechanizmy gospodarki oraz zaufanie kontrahentów działających w dobrej wierze. Wartość przedmiotu przestępstwa okazała się obiektywnie duża – łącznie ponad 55 tysięcy złotych. Nie ma zatem wątpliwości, że szkoda spowodowana przestępstwem tym bardziej była dolegliwa w ujęciu subiektywnym – dla dotkniętych oszustwem pokrzywdzonych. M. B. do chwili wyrokowania była już siedmiokrotnie karana – każdorazowo za oszustwo. Oskarżona prowadziła zatem szeroko zakrojoną działalność przestępczą a z oszustw uczyniła sobie sposób na życie. M. B. dowiodła, że popełnienie poważnego przestępstwa nie stanowi dla niej żadnej trudności i nie wzbudza żadnych zahamowań moralnych. Wręcz przeciwnie - z dużą łatwością podejmuje i realizuje decyzję o popełnieniu przestępstwa. Wykazała daleko idącą złą wolę, determinację przestępczą i swoiste poczucie bezkarności. Trafnie zatem Sąd pierwszej instancji określił charakter kary wymierzonej oskarżonej M. B., której zachowanie świadczy o znacznym stopniu demoralizacji. W obliczu wszystkich okoliczności sprawy – ani kara łagodniejszego rodzaju, ani kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, uchodząca za bardzo łagodną, wręcz graniczącą z „bezkarnością”, nie mogłaby osiągnąć wszystkich celów stawianych przed

karą kryminalną. Zamiast zapobiegawczo i wychowawczo - mogłyby podziałać wręcz demoralizująco na oskarżoną, nie stanowiłaby sprawiedliwej odpłaty za wyrządzone zło, jak również nie mogłaby przynieść pozytywnego rezultatu w zakresie społecznego oddziaływania. Poza tym - wobec wielu popełnionych przez M. B. przestępstw - również Sąd odwoławczy nie dostrzegł możliwości wysnucia względem oskarżonej pozytywnej prognozy kryminologicznej, która jest przecież warunkiem koniecznym zastosowania warunkowego zawieszenia wykonania kary. Nie sposób było też uznać, że kara niewiele wykraczająca ponad dolną granicę ustawowego zagrożenia (przypisane oskarżonej przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8) jest rażąco i niewspółmiernie surowa w kontekście jej wysokości.

Autor apelacji powołał jako okoliczności łagodzące przyznanie się do winy przez oskarżoną oraz jej sytuację osobistą. Okoliczności te nie mogły jednak mieć znaczenia dla wymiaru kary. Przyznaniu się nie towarzyszyły bowiem całkowicie szczere wyjaśnienia, natomiast sytuacja osobista – wychowywanie kilkunastoletniego syna – nie należy do okoliczności istotnych z punktu widzenia dyrektyw wymiaru kary. Skazanie jest naturalną konsekwencją przestępstwa. Wielokrotne popełnianie przestępstw zwiększa ryzyko surowej kary o charakterze izolacyjnym. Sytuacja rodzinna może natomiast być wzięta pod uwagę, wszakże już na etapie postępowania wykonawczego - poprzez skorzystanie z instytucji przewidzianych w Kodeksie karnym wykonawczym: odroczenia wykonania kary (art. 151 § 1 i 3 k.k.w.) i ewentualnie, w przypadku odroczenia wykonania kary przez łączny okres co najmniej roku, warunkowego zawieszenia wykonania kary na zasadzie art. 152 § 1 k.k.w. Samotne wychowywanie dziecka może bowiem stanowić przesłankę do uznania, że natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla rodziny skazanej zbyt ciężkie skutki.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Poznaniu utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

Zgodnie z art. 636 § 1 k.p.k. Sąd Okręgowy obciążył oskarżoną kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze w 1/2 części i wymierzył jej na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 z późn. zm.) opłatę za drugą instancję w kwocie 1.180 złotych.

SWSO Wojciech Wierzbicki